

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
NILO JÄÄSKINEN
prednesené 17. septembra 2015¹

Vec C-312/14

**Banif Plus Bank Zrt.
proti
Mártonovi Lantosovi a Mártonné Lantosovej**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Ráckevei Járásbíróság (Maďarsko)]

„Prípustnosť — Ochrana investorov — Zmluva o pôžičke v cudzej mene — Pojem finančný nástroj podľa článku 4 ods. 1 bodu 17 smernice 2004/39/ES — Pojem investičné služby podľa článku 4 ods. 1 bodu 2 smernice 2004/39 — Okolnosti, za ktorých sú poskytovatelia týchto služieb povinní posúdiť ich vhodnosť pre klientov — Platnosť zmlúv, ktoré porušujú tieto povinnosti — Sankcie podľa článku 51 smernice 2004/39“

I – Úvod

1. Ráckevei Járásbíróság, Maďarsko (Okresný súd v Ráckeve), žiada uvedeným návrhom na začatie prejudiciálneho konania okrem iného o usmernenie, pokiaľ ide o druhy nástrojov, ktoré patria do pôsobnosti smernice 2004/39². Pýta sa tiež, či povinnosť posúdiť vhodnosť investičných služieb a finančných produktov pre jednotlivých klientov vyplýva z tejto smernice. Súdny dvor bol o to požiadaný v rámci sporu týkajúceho sa pôžičky v cudzej mene, ktorá bola poskytnutá na financovanie kúpy automobilu. Návrh na začatie prejudiciálneho konania je však podľa môjho názoru neprípustný vzhľadom na nepresnosť opisu relevantných skutkových okolností, ako aj vnútroštátneho právneho rámca.

2. Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa dotýka vážneho spoločenského a ekonomického problému, ktorý má v mnohých členských štátoch podstatný význam. Bohužiaľ, návrh na začatie prejudiciálneho konania a konanie vo veci samej nepredstavujú vhodnú príležitosť pre rozvoj judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa danej problematiky, ktorá by sa mala riešiť v rámci práva Únie na ochranu spotrebiteľov, najmä v rámci smernice 2008/48³, a nie v rámci práva na ochranu investorov.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS (Ú. v. EÚ L 145, s. 1; Mim. vyd. 06/007, s. 263).

3 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, s. 66). Naopak smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Text s významom pre EHP (Ú. v. EÚ L 60, s. 34), ktorá obsahuje kapitolu o úveroch v cudzej mene, sa v danej veci jednoznačne neuplatňuje.

II – Právny rámec

A – Právo Únie

1. Smernica 2004/39

3. Odôvodnenia 2 a 31 smernice 2004/39 uvádzajú:

„(2) V ostatných rokoch sa stalo viac investorov aktívnymi na finančných trhoch a ponúka sa im ešte komplexnejší rozsiahly súbor služieb a nástrojov. Vzhľadom na tento vývoj by mal právny rámec Spoločenstva zahŕňať celý rozsah aktivít orientovaných na investorov. Na tento účel je potrebné zabezpečiť potrebnú úroveň zosúladenia, aby sa investorom poskytla vysoká úroveň ochrany a aby sa investičným spoločnostiam umožnilo poskytovať služby v celom Spoločenstve v rámci jednotného trhu na základe dohľadu domovskej krajiny. Vzhľadom na uvedené by sa smernica 93/22/EHS mala nahradit' novou smernicou.

...

(31) Jedným z cieľov tejto smernice je ochrana investorov. Opatrenia na ochranu investorov by sa mali prispôsobiť špecifikám každej kategórie investorov (drobní klienti, profesionáli a protistrany).“

4. Článok 1 smernice 2004/39 uvádza:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na investičné spoločnosti a regulované trhy.

2. Nasledovné ustanovenia sa tiež vzťahujú na úverové inštitúcie, ktorým bolo udelené povolenie podľa smernice 2000/12/ES, ak poskytujú jednu alebo viac investičných služieb a/alebo vykonávajú investičné činnosti:

...

— kapitola II hlavy II okrem článku 23 ods. 2 druhého pododseku,

...“

5. Článok 4 ods. 1 body 2, 6 a 17 smernice 2004/39 obsahujú tieto definície:

„2. „investičné služby a činnosti“ znamená všetky služby a činnosti uvedené v časti A prílohy I týkajúce sa akéhokoľvek nástroja uvedeného v oddiele C prílohy I;

...

6. „obchodovanie na vlastný účet“ znamená obchodovanie za vlastný kapitál, ktorého výsledkom je uzavretie transakcií s jedným alebo viacerými finančnými nástrojmi;

...

17. „finančný nástroj“ znamená tie nástroje, ktoré sú uvedené v oddiele C prílohy I“.

6. V hlave II kapitole II smernice 2004/39 sa v oddiele 2, ktorý má názov „Ustanovenia na zabezpečenie ochrany investora“, nachádza článok 19 s názvom „Pravidlá výkonu činnosti pri poskytovaní investičných služieb klientom“. Jeho odseky 4, 5 a 9 uvádzajú:

„4. Pri poskytovaní investičného poradenstva alebo riadenia portfólia musí investičná spoločnosť získať potrebné informácie týkajúce sa znalostí a skúseností klienta alebo potenciálneho klienta v oblasti investícií týkajúce sa konkrétneho typu produktu alebo služby, jeho finančnej situácie a jeho investičných cieľov tak, aby investičná spoločnosť mohla odporučiť klientovi alebo potenciálnemu klientovi investičné služby a finančné nástroje, ktoré sú preňho vhodné.

5. Členské štáty zabezpečia, aby investičné spoločnosti pri poskytovaní iných investičných služieb ako sú uvedené v odseku 4, požiadali klienta alebo potenciálneho klienta, aby poskytol informácie týkajúce sa jeho znalostí a skúseností v oblasti investícií týkajúce sa konkrétneho ponúkaného alebo žiadaného druhu produktu alebo služby tak, aby investičná spoločnosť mohla posúdiť, či predpokladaná investičná služba alebo produkt sú pre klienta vhodné.

Ak sa investičná spoločnosť na základe informácií získaných podľa predchádzajúceho pododseku domnieva, že produkt alebo služba nie sú pre klienta alebo potenciálneho klienta vhodné, investičná spoločnosť klienta alebo potenciálneho klienta upozorní. Toto upozornenie sa môže poskytovať v štandardizovanej forme.

Ak sa klient alebo potenciálny klient rozhodne neposkytnúť informácie podľa predchádzajúceho pododseku, alebo neposkytne dostatočné informácie týkajúce sa jeho znalostí a skúseností, investičná spoločnosť upozorní klienta alebo potenciálneho klienta, že takéto rozhodnutie neumožní spoločnosti určiť, či predpokladaná služba alebo produkt sú pre neho vhodné. Toto upozornenie sa môže poskytovať v štandardizovanej forme.

...

9. Ak sa investičná služba ponúka ako súčasť finančného produktu, ktorý už podlieha iným ustanoveniam právnych predpisov Spoločenstva alebo spoločným európskym normám týkajúcim sa úverových inštitúcií a spotrebiteľských úverov vzhľadom na posúdenie rizika pre klientov a/alebo požiadaviek na informácie, táto služba nepodlieha ďalším povinnostiam ustanoveným v tomto článku.“

7. Článok 51 ods. 1 smernice 2004/39 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby sa mohli prijímať vhodné administratívne opatrenia, alebo sa mohli uložiť administratívne sankcie voči zodpovedným osobám, ak neboli dodržané ustanovenia prijaté pri vykonávaní tejto smernice. Členské štáty zabezpečia, aby boli tieto opatrenia účinné, primerané a odradzujúce.⁴

8. „Investičné služby a činnosti“ uvedené v oddiele A prílohy I zahŕňajú „obchodovanie na vlastný účet“. Medzi vedľajšie služby uvedené v oddiele B patria „devízové služby, ak sú tieto spojené s poskytovaním investičných služieb“. Medzi finančné nástroje uvedené v oddiele C patria „opcie, futures, swapy, dohody o budúcich úrokových mierach a iné derivátové kontrakty týkajúce sa cenných papierov, mien, úrokových mier alebo výnosov alebo iných derivátových nástrojov, finančných indexov alebo finančných meradiel, ktoré môžu byť vyrovnané fyzicky alebo v hotovosti“.

4 — Uvádza sa to bez toho, aby boli dotknuté postupy na odňatie povolenia alebo právo členských štátov uložiť trestnoprávne sankcie.

2. Smernica 2008/48

9. Článok 1 smernice 2008/48, ktorý má názov „Predmet úpravy“, uvádza:

„Účelom tejto smernice je harmonizovať určité aspekty zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú zmlúv o spotrebiteľskom úvere.“

10. Článok 2 smernice 2008/48, ktorý má názov „Rozsah pôsobnosti“, uvádza:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na zmluvy o úvere.

3. Táto smernica sa nevzťahuje na:

...

h) zmluvy o úvere, ktoré sa uzatvárajú s investičnými spoločnosťami vymedzenými v článku 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi (9) alebo s úverovými inštitúciami vymedzenými v článku 4 smernice 2006/48/ES, aby sa investorovi umožnilo uskutočniť transakciu týkajúcu sa jedného alebo viacerých nástrojov uvedených v oddiele C prílohy I k smernici 2004/39/ES, ak je táto investičná spoločnosť alebo úverová inštitúcia poskytujúca úver zapojená do takejto transakcie;

...“

11. Článok 3 smernice 2008/48, ktorý má názov „Vymedzenie pojmov“, uvádza:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

...

c) ‚zmluva o úvere‘ je zmluva, ktorou veriteľ poskytuje alebo sľubuje poskytnúť spotrebiteľovi úver vo forme odloženej platby, pôžičky alebo inej podobnej finančnej pomoci, okrem zmlúv o sústavnom poskytovaní služieb alebo dodávaní tovaru rovnakého druhu, ak spotrebiteľ platí za takéto služby v priebehu ich poskytovania alebo za tovar v priebehu jeho dodávania formou splátok;“

B – *Vnútroštátne právo*

12. § 231 občianskeho zákonníka Maďarskej republiky⁵ (ďalej len „občiansky zákonník“) stanovuje:

„1. Ak nie je ustanovené inak, peňažné dlhy sa musia splatiť v mene, ktorá je zákonným platidlom v mieste plnenia záväzku.

2. Dlhy vyjadrené v inej mene alebo v zlate sa prevedú na základe výmenného kurzu (ceny) uplatňovaného v mieste a ku dňu platby.“

13. Kúria (Najvyšší súd, Maďarsko) podal vo svojom rozsudku 6/2013 PJE záväzný výklad vnútroštátnej judikatúry, pokiaľ ide o zmluvy o pôžičke v cudzej mene. Na základe § 231 občianskeho zákonníka Kúria kvalifikoval pôžičky v cudzej mene ako devízové pôžičky. Vyhlásil, že v dôsledku týchto devízových pôžičiek vzniknú záväzky v devízach, avšak pri pôžičkách v cudzej mene vo vzťahu

5 — A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. (Ptk.).

k skutočným devízovým pôžičkám (s doložkou o skutočnom vykonaní transakcie v devízach) je určitá devíza určená ako mena, v ktorej majú byť splnené peňažné záväzky, avšak menou, v ktorej sú tieto peňažné záväzky skutočne splnené, je forint. Preto Kúria predmetnú transakciu vyložil tak, že peňažný tok uvádzaný v devízach je fiktívny a peňažný tok uvádzaný v maďarských forintoch je skutočný.

III – Skutkové okolnosti, konanie a prejudiciálne otázky

14. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa uvádza, že „11. júna 2008 uzatvorila žalobkyňa, finančná inštitúcia Banif Plus Bank Zrt. (ďalej len ‚banka‘) na základe § 523 zákona IV z roku 1959 o občianskom zákonníku Maďarskej republiky... zmluvu o pôžičke v cudzej mene s prvým žalovaným, klientom maďarskej štátnej príslušnosti. Predmetom tejto zmluvy o pôžičke bolo poskytnutie peňažnej sumy (služba) a splátky pôžičky (protislužba). V podmienkach zmluvy o pôžičke sa nachádzali dôležité zmluvné ustanovenia o fiktívnom peňažnom toku – (vedenom) v devízach – a o skutočnom peňažnom toku vo forintoch“.

15. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa ďalej uvádza, že „v deň poskytnutia pôžičky banka vypočítala devízový ekvivalent sumy, ktorú mala vyplatiť pri výmennom kurze platnom vo vopred určený deň a v súlade s § 231 občianskeho zákonníka. [Následne] banka zakúpila od klienta tieto devízy (pripísané) na jeho farchu, pričom použila výmenný kurz pre nákup devízy platný v čase vyplatenia (transakcia pri aktuálnom výmennom kurze), a protihodnotu mu vyplatila vo forintoch. [Neskôr] banka predala klientovi uvedené devízy za forinty, pričom použila výmenný kurz pre predaj devíz platný v čase vrátenia pôžičky (transakcia pri budúcom výmennom kurze platnom v čase vrátenia pôžičky), aby tak klient mohol svoj dlh vedený v devízach splatiť v devízach“.

16. Návrh na začatie prejudiciálneho konania dodáva, že keďže „zmluva o pôžičke v cudzej mene, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, obsahuje prvok peňažného trhu (spočívajúci v pôžičke) a prípadne prvok kapitálového trhu (spočívajúci v devízovej transakcii na základe výmenného kurzu), existujú pochybnosti o výklade pojmov finančný nástroj a investičná činnosť prostredníctvom finančného nástroja“.

17. Za uvedených okolností položil vnútroštátny súd tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa vychádzať z toho, že v prípade ponuky transakcie (výmenného kurzu) klientovi, ktorá – právne koncipovaná ako zmluva o pôžičke v cudzej mene – spočíva v hotovostnej kúpe v čase vyplatenia peňažných prostriedkov a budúcej kúpe v čase ich vrátenia, ktorá sa uskutoční na základe prepočtu sumy vypočítanej v devízach na forinty, a v dôsledku ktorej je klientova pôžička vystavená účinkom a rizikám (kurzové riziko), ide o finančný nástroj podľa ustanovení článku 4 ods. 1 bodu 2 (investičné služby a činnosti) a bodu 17 (finančný nástroj), ako aj podľa prílohy I oddielu C bodu 4 (futures, derivátové nástroje) [smernice 2004/39]?
2. Má sa vychádzať z toho, že pri vykonávaní obchodovania na vlastný účet v súvislosti s finančným nástrojom uvedeným v prvej otázke ide podľa ustanovení článku 4 ods. 1 bodu 6 (obchodovanie na vlastný účet) a prílohy I oddielu A bodu 3 (obchodovanie na vlastný účet) [smernice 2004/39] o investičnú službu alebo investičnú činnosť?
3. Je finančná inštitúcia povinná vykonať preskúmanie vhodnosti upravené v článku 19 ods. 4 a 5 [smernice 2004/39] a pritom zohľadniť, že futures – ktoré predstavuje investičnú službu v súvislosti s finančnými derivátmi – je ponúkaný ako súčasť iného finančného produktu (a to zmluvy o pôžičke), a že už samotný derivát je komplexným finančným nástrojom? Treba predpokladať, že článok 19 ods. 9 [smernice 2004/39] sa neuplatní preto, lebo vzhľadom na to, že riziká, ktoré klient v súvislosti s pôžičkou a finančným nástrojom znáša, sú vo svojej podstate odlišné, je posúdenie primeranosti nevyhnutné, pokiaľ transakcia obsahuje finančný derivát?

4. Má obídienie článku 19 ods. 4 a 5 [smernice 2004/39] za následok neplatnosť zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi bankou a klientom?“

18. Písomné pripomienky predložili žalovaní, teda pán Márton Lantos a pani Mártonné Lantos, maďarská, nemecká a poľská vláda, vláda Spojeného kráľovstva, ako aj Komisia. Pojednávanie sa nekonalo.

IV – Prípustnosť

19. Podľa môjho názoru je návrh na začatie prejudiciálneho konania neprípustný z nasledujúcich dôvodov.

20. Pripomínam, že informácie uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania musia umožniť Súdnu dvoru, členským štátom a ďalším osobám oprávneným predkladať pripomienky, správne pochopiť skutkový a právny rámec vo veci samej a zároveň musia uvádzať dôvody, na základe ktorých vnútroštátny súd považuje výklad príslušných ustanovení práva Únie za sporný a polozenie prejudiciálnej otázky Súdnu dvoru za potrebné. Treba zdôrazniť, že informácie uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania neslúžia iba na to, aby zabezpečili, že Súdny dvor môže poskytnúť užitočnú odpoveď, ale aj na to, aby sa dala vládam členských štátov, ako aj ostatným dotknutým osobám možnosť predložiť svoje pripomienky v súlade s článkom 23 Štatútu Súdneho dvora.⁶

21. Uvedené požiadavky, ktoré sa týkajú obsahu návrhu na začatie prejudiciálneho konania, sú výslovne stanovené v článku 94 rokovacieho poriadku a odrážajú sa tiež v Odporúčaniach Súdneho dvora Európskej únie pre vnútroštátne súdy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálnych konaní.⁷ Najmä z bodu 22 týchto odporúčaní je zrejmé, že návrh na začatie prejudiciálneho konania musí „byť, napriek stručnosti, dostatočne úplný a musí obsahovať všetky relevantné informácie, ktoré umožnia Súdnu dvoru, ako aj subjektom oprávneným predkladať pripomienky *správne pochopiť* skutkové a právne okolnosti vnútroštátneho konania“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

22. Návrh na začatie prejudiciálneho konania je základom konania pred Súdnym dvorom. Je teda nevyhnutné, aby vnútroštátny súd opísal v samotnom návrhu na začatie prejudiciálneho konania skutkový a právny rámec konania vo veci samej a v minimálnej miere objasnil dôvody výberu ustanovení práva Únie, ktorých výklad žiada, ako aj súvislosť, ktorá existuje medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v spore, o ktorom rozhoduje.⁸ Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátne súdy sú povinné „prísne“ dodržiavať požiadavky týkajúce sa obsahu návrhu na začatie prejudiciálneho konania,⁹ čo však podľa môjho názoru predmetný návrh na začatie prejudiciálneho konania nespĺňa.

23. Obmedzené faktické informácie, ktoré sú uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, sa nachádzajú v bodoch 14 až 16 týchto návrhov.¹⁰ Veľké množstvo skutkových informácií, ktoré musia byť k dispozícii predtým, než možno na prejudiciálne otázky zmysluplne odpovedať, sa teda v návrhu na začatie prejudiciálneho konania vôbec nenachádza. Mám napríklad na mysli presné zmluvné

6 — Pozri uznesenie Herrenknecht (C-366/14, EU:C:2014:2353, body 14, 15, 17 a citovanú judikatúru).

7 — Ú. v. EÚ C 338, 2012, s. 1.

8 — Uznesenie Talasca (C-19/14, EU:C:2014:2049, bod 20 a citovaná judikatúra).

9 — Tamže, bod 21.

10 — Pre úplnosť dodávam, že ide o stručný opis odlišných názorov účastníkov konania na príslušný právny problém, vrátane veľmi stručného odkazu na ich rozdielne názory, pokiaľ ide o uplatniteľnosť smernice 2004/39. V danom dokumente sa nachádza aj zhrnutie niektorých zjavne relevantných ustanovení maďarského práva, ale nič viac.

podmienky, ktoré sú predmetom sporu, ako aj podrobný opis toho, čo sa stalo medzi účastníkmi konania, t. j. prečo skončili v súdnom spore, ktorý sa týka ich príslušných zákonných práv a povinností.¹¹ V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa dokonca nenachádza žiadna informácia o cudzej mene, v ktorej bola zmluva uzavretá.¹²

24. Komisia vo svojich písomných pripomienkach uvádza, že si preštudovala spis vnútroštátneho súdu, čím sa pre Komisiu medzera, pokiaľ ide o chýbajúce skutkové informácie, čiastočne vyplnila. Súdny spis však nebol zaslaný vládam členských štátov. O tom, či vstúpia do konania, sa museli rozhodnúť na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania a na základe všeobecných znalostí o spotrebiteľských úveroch v cudzej mene.

25. Okrem toho, ako zdôraznili niektoré vlády vo svojich písomných pripomienkach, predložené skutkové okolnosti sú v niektorých ohľadoch nezrozumiteľné. Vznikol tým následný problém v súvislosti s koherenciou prejudiciálnych otázok.

26. Po prvé maďarská vláda poukazuje na to, že vnútroštátny súd odkazuje na vnútroštátne ustanovenia, ktoré sa týkajú investičných pôžičiek a swapov v cudzej mene, pričom neuvádza, či dotknutá zmluva patrí do jednej z týchto kategórií. Po druhé nemecká vláda odkazuje na skutočnosť, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že zmluva o pôžičke v cudzej mene pozostáva z hotovostnej kúpy v čase poskytnutia pôžičky a z budúcej kúpy v čase jej splatenia. Podľa tejto vlády je ťažké pochopiť, prečo vnútroštátny súd zastáva názor, že ide o budúci nákup meny, keď uvádza, že sa uplatňuje výmenný kurz platný v čase splatenia. Maďarská vláda má taktiež problém pochopiť, či vnútroštátny súd tvrdí, že dojednania účastníkov konania predstavujú budúcu devízovú transakciu (na mimoburzovom trhu), alebo či má v úmysle jednoducho odkázať na právnu definíciu tohto pojmu.¹³

27. Po druhé nedostatočný súlad a nedostatočná skutková presnosť neumožňujú Súdnemu dvoru rozhodnúť, či opatrenie uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania predstavuje „finančný nástroj“ v zmysle smernice 2004/39. Ako uviedlo Nemecko a Spojené kráľovstvo vo svojich písomných pripomienkach, nie je jasné, aký druh transakcie banka s dlžníkom vlastne uzatvorila, s čím sa teda spája určitá miera pochybností. Nemecká vláda dodáva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania miestami vyvoláva dojem, že dôjde k nákupu a predaju devíz, ale zároveň sa opisuje fiktívny tok cudzej meny. Nie je jasné, k akým nákupom meny a k akým peňažným tokom vlastne došlo. Podľa Spojeného kráľovstva nie je jasné, či predmetná zmluva pozostáva z dvoch samostatných nástrojov alebo predstavuje jeden hybridný, a či ide naozaj o kombináciu hotovostnej kúpy a budúcej kúpy a nie o dve hotovostné kúpy.

28. Okrem toho relevantnosť vnútroštátnych ustanovení uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je jasná, keďže neexistuje žiadne vysvetlenie ich prepojenia s údajne príslušnými ustanoveniami práva Únie. V dôsledku toho je bez podrobnej znalosti maďarského práva ťažké uvedenému návrhu porozumieť.¹⁴

11 — Podľa pripomienok dlžníkov sa zdá, že súdny spor vo veci samej sa týka situácie, v ktorej sa banka snaží vymôcť splatenie pôžičky. Pán Márton Lantos je hlavným dlžníkom, avšak banka žaluje aj pani Mártonné Lantosovú na základe vnútroštátnych predpisov týkajúcich sa spoločnej zodpovednosti manželov za úver súvisiaci s majetkom manželov. Ich pripomienky obsahujú taktiež opis zmluvných podmienok, ktoré obsahujú len stručné preskúmanie relevantných ustanovení zmluvy o pôžičke. Toto preskúmanie je uvedené v prílohe písomných pripomienok dlžníkov.

12 — Návrh na začatie prejudiciálneho konania síce neuvádza nič o dotknutej cudzej mene, podľa viacerých písomných pripomienok boli dohody uzavreté vo švajčiarskych frankoch.

13 — Osobne mám problém pochopiť, prečo by dlžníci potrebovali od banky pôžičku, ak by boli schopní danú sumu predať banke vo švajčiarskych frankoch. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa uvádza, že „[následne] banka zakúpila od klienta tieto devízy“. Komisia však na základe vnútroštátneho súdneho spisu poznamenáva, že pôžička bola poskytnutá vo švajčiarskych frankoch, ale vyplatená a vrátená bola v maďarských forintoch. Takáto štruktúra predstavuje podľa pripomienok dlžníkov, aspoň čiastočne, nástroj zahŕňajúci investície vo švajčiarskych frankoch.

14 — Podotýkam, že písomné pripomienky Maďarska opisujú právny rámec podrobnejšie než návrh na začatie prejudiciálneho konania, ale táto vláda považuje návrh na začatie prejudiciálneho konania za neprípustný okrem iného z dôvodu nejasnosti týkajúcej sa relevantnosti vnútroštátnych ustanovení, ktoré sa v ňom uvádzajú.

29. Vzhľadom na nedostatočné informácie uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je napokon možné odpovedať na otázku, či je banka povinná vykonať preskúmanie vhodnosti podľa článku 19 ods. 4 a 5 smernice 2004/39, alebo či je od tejto povinnosti oslobodená podľa článku 19 ods. 9 tejto smernice. V prejedávanej veci je Súdny dvor požiadaný, aby určil, či sa uplatňuje smernica 2004/39, alebo iný právny nástroj Európskej únie určený na ochranu záujmov spotrebiteľa, akým je napríklad smernica 2008/48. Ako bude zrejmé z preskúmania nižšie uvedeného, na základe dostupných informácií mám dojem, že predmetný spor nepatrí do pôsobnosti smernice 2004/39, ale vzťahuje sa naň smernica 2008/48. Ďalej podotýkam, že vnútroštátna právna úprava, ktorou sa vykonáva smernica 2004/39, sa vzťahuje na investičné pôžičky.¹⁵ Na druhej strane, takéto pôžičky nepatria do pôsobnosti smernice 2008/48, avšak ani smernica 2004/39 ich nedefinuje ako finančné služby alebo finančné nástroje. Nemyslím si teda, že Súdny dvor má dostatok informácií na zodpovedanie tretej otázky.

V – Analýza

A – Úvodné poznámky

30. Pre prípad, že by Súdny dvor napriek tomu považoval prejudiciálne otázky za prípustné, stručne rozoberiem právne problémy, ktoré podľa môjho názoru môžu byť relevantné pri hľadaní odpovede na ne.

31. Po prvé budem vychádzať z predpokladu, že prejednávaná vec sa týka pôžičky v cudzej mene poskytnutej fyzickej osobe, presnejšie spotrebiteľovi. Z písomných pripomienok žalovaných vo veci samej vyplýva, že účelom zmluvy o pôžičke bolo financovanie kúpy automobilu.¹⁶

32. Pripomínam, že generálny advokát Wahl vo veci Kásler a Káslerné Rábai (C-26/13, EU:C:2014:85, bod 1) poznamenal, že „prejednávaná vec sa týka zmlúv o spotrebných úveroch vyjadrených v cudzej mene. Využívanie tohto typu zmlúv, ktoré je pomerne bežnou praxou v niektorých členských štátoch Európskej únie a ktoré záujemcovia o úver môžu na prvý pohľad považovať za atraktívne vzhľadom na nižšiu úrokovú sadzbu oproti obvykle uplatňovanej, sa v dôsledku medzinárodnej finančnej krízy v prvej dekáde 21. storočia ukázalo pre mnohých ako problematické v dôsledku prudkého poklesu určitých mien oproti cudzej mene určenej v zmluve (najmä oproti švajčiarskemu franku). Tieto osoby sa ocitli v situácii, keď museli splácať úverové splátky vyjadrené v domácej mene, ktoré boli podstatne vyššie ako tie, ktoré by mali splácať, ak by splátky boli vypočítané na základe výmenného kurzu platného v čase poskytnutia úveru. Pozorované negatívne následky sa odrazili aj na zhoršení situácie bankového sektora niektorých členských štátov“.¹⁷

33. Maďarský zákonodarca reagoval na zhoršené dlhové zaťaženie maďarských domácností prostredníctvom legislatívneho balíka zameraného predovšetkým na ochranu zadlžených vlastníkov domov. Prijaté opatrenia umožňujú, okrem iných iniciatív, konečné splatenie dlhov v cudzej mene na základe pevne stanovených preferenčných výmenných kurzoch prostredníctvom vládou podporovaného systému a vyžadujú povinné prevedenie všetkých hypotekárnych úverov poskytnutých

15 — Pozri § 4 bod 6 zákona z roku 2007, ktorý nadobudol účinnosť 1. decembra 2007 a ktorým sa do maďarského práva prebrala smernica 2004/39 (a befektetési vállalkozásokról és az árutózsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. Törvény).

16 — Vo svojich písomných pripomienkach žalovaní vo veci samej uvádzajú, že pán Márton Lantos 11. júna 2008 uzavrel s bankou zmluvu o spotrebiteľskom úvere vo švajčiarskych frankoch na účely financovania kúpy motorového vozidla.

17 — Generálny advokát Wahl ďalej uviedol (v poznámke pod čiarou 2 príslušných návrhov), že podľa vnútroštátneho súdu v danej veci dosahovali dlhy maďarských domácností voči úverovým inštitúciám výšku 32,56 % hrubého domáceho produktu, v súlade s údajmi za druhý polrok roku 2012 poskytnutými Magyar Nemzeti Bank (Maďarská národná banka), z toho úvery poskytnuté v cudzích menách, akým je aj úver, ktorý bol predmetom sporu vo veci Kásler, predstavovali 18,54 % HDP, čo zodpovedalo sume vo výške 5 289 miliárd HUF. Pokiaľ ide konkrétnejšie o úvery vyjadrené v švajčiarskych frankoch, tieto sa vo veľkej miere poskytovali nielen v Maďarsku, ale aj v iných členských štátoch, najmä v Poľsku a Chorvátsku.

v cudzej mene na domácu menu. Ďalej sa obmedzila možnosť používať nehnuteľnosti určené na bývanie ako zábezpeka a zabezpečili sa pôžičky vo forintoch so zvýhodnenou úrokovou sadzbou, rovnako ako aj sociálna podpora pre dlžníkov, ktorým hrozí vystaňovanie z dôvodu problémov, ktoré sa im vyskytli pri splácaní pôžičiek v cudzej mene.¹⁸

34. Po druhé je nápomocné pripomenúť si základné pojmy práva peňažných záväzkov, a to konkrétne pojem *účtovná peňažná jednotka*, ktorý definuje mieru peňažného záväzku, a pojem *platobná peňažná jednotka*, ktorý predstavuje spôsob plnenia.¹⁹ Odlíšenie účtovnej peňažnej jednotky od platobnej peňažnej jednotky prostredníctvom menovej doložky umožňuje veriteľovi preniesť riziko znehodnotenia vonkajšej a/alebo vnútornej hodnoty platobnej peňažnej jednotky na dlžníka, ktorý môže mať zároveň prospech z nižšej nominálnej úrokovej sadzby. To je dôvod, prečo je využívanie pôžičiek v cudzej mene rozšírené v niektorých členských štátoch. Použitie menovej doložky znamená, že dlžníkovi vznikne povinnosť zaplatiť neurčitú, ale určiteľnú sumu peňazí. Napriek tomu existuje peňažný záväzok, ktorý možno splniť zaplatením príslušnej sumy peňazí v platobnej peňažnej jednotke.²⁰

35. Na základe vyššie uvedeného sa zdá, že za daného skutkového stavu banka spotrebiteľovi poskytla pôžičku, pri ktorej je dohodnutou účtovnou peňažnou jednotkou švajčiarsky frank, hodnota ktorého určuje istinu pôžičky a jej splátky, zatiaľ čo platobnou peňažnou jednotkou je maďarský forint.

B – *Pojmy finančný nástroj a investičné služby (prvá a druhá otázka)*

36. Návrh na začatie prejudiciálneho konania naznačuje, že vnútroštátny súd zastáva názor, že dotknuté fiktívne toky švajčiarskych frankov predstavujú finančný nástroj, v tomto prípade zjavne derivátový nástroj, akým je napríklad devízová transakcia futures medzi bankou a klientom, pričom banka koná na vlastný účet a transakcia zjavne prebieha na mimoburzovom trhu²¹ alebo podobným spôsobom.

37. Treba uviesť jedno zásadné východisko. Cieľom smernice 2004/39 je ochrana investorov.²² Investorom v zmysle tejto smernice je niekto, kto investuje alebo má v úmysle investovať svoj vlastný alebo požičaný kapitál do finančných nástrojov s cieľom získať príjmy, alebo aspoň chrániť hodnotu svojho kapitálu. Zo súdneho spisu vyplýva, že klient nemal v úmysle investovať žiadny kapitál, ale že jeho cieľom bolo požičať si od banky sumu potrebnú na financovanie kúpy výrobku dlhodobej spotreby, konkrétne auta. Nie som presvedčený o tom, či ide skutočne o argument, na ktorý chcú dlžníci poukázať vo svojich pripomienkach, že by išlo o investíciu vo švajčiarskych frankoch, a to zo strany ktoréhokoľvek účastníka konania. Hoci to nie je právne rozhodujúce pre vyriešenie daného sporu, ochrana investícií v zmysle smernice 2004/39 sa podľa môjho názoru nevzťahuje na situácie, v ktorých spotrebiteľia financujú svoju spotrebu, na rozdiel od investícií, ktoré sú z ekonomického hľadiska formou úspor.

18 — Pozri okrem iných iniciatív zákon LXXV z júna 2011, ktorým sa stanovuje výmenný kurz používaný na výpočet nástrojov hypotekárnych úverov v cudzej mene a na nútený predaj nehnuteľností určených na bývanie, nariadenie vlády č. 341/2011 o zvýhodnených úrokových sadzbách v prípade úverov na bývanie a zákon CLXXIII z roku 2013 o maximálnom výmennom kurze.

19 — PROCTOR, CH., KLEINER C., MOHS, FL. (eds.): *Mann on the Legal Aspect of Money*. 7th ed. Oxford: Oxford University Press, 2012, s. 127.

20 — *Mann on the Legal Aspect of Money*, s. 104. Článok 4 bod 28 smernice 2014/17 definuje „úver v cudzej mene“ ako zmluvu o úvere, v ktorej je úver denominovaný buď v inej mene než v mene, v ktorej spotrebiteľ poberá príjem alebo je držiteľom aktív, z ktorých sa má úver splatiť, alebo je denominovaný v inej mene než v mene členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ pobyť.

21 — Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa odvoláva na niekoľko vnútroštátnych ustanovení, ktoré sa týkajú devízových operácií futures vykonávaných na mimoburzovom trhu.

22 — Pozri odôvodnenia 2 a 31 smernice 2004/39.

38. Vnútroštátny súd a žalovaný vo veci samej teda vyvolávajú dojem, že zastávajú stanovisko, podľa ktorého išlo o devízovú transakciu futures, ktorá zodpovedá derivátovému kontraktu v zmysle prílohy I oddielu C bodu 4 smernice 2004/39.²³ Takýto prístup nie je podľa môjho názoru právne obhájitelný, a to z dôvodov, ktoré objasním nižšie.

39. Pripomínam, že podľa článku 4 ods. 1 bodu 2 smernice 2004/39 predstavujú „investičné služby a činnosti“ všetky služby a činnosti uvedené v časti A prílohy I týkajúce sa akéhokoľvek nástroja uvedeného v oddiele C prílohy I. „Obchodovanie na vlastný účet“ znamená podľa článku 4 ods. 1 bodu 6 smernice 2004/39 obchodovanie za vlastný kapitál, ktorého výsledkom je uzavretie transakcií s jedným alebo viacerými finančnými nástrojmi. „Finančný nástroj“ znamená podľa článku 4 ods. 1 bodu 17 tie nástroje, ktoré sú uvedené v oddiele C prílohy I.

40. Na dotknutú zmluvu (pôžičku v cudzej mene poskytnutú spotrebiteľovi alebo jej zložku spočívajúcu v budúcej kúpe, ak ju možno od pôžičky právne oddeliť) sa môže vzťahovať len jediné ustanovenie smernice 2004/39; a to bod 4 oddielu C prílohy I tejto smernice. Podľa tohto bodu sa medzi finančné nástroje zahŕňajú „opcie, futures, swapy, dohody o budúcich úrokových mierach a *iné derivátové kontrakty* týkajúce sa cenných papierov, mien, úrokových mier alebo výnosov alebo iných derivátových nástrojov, finančných indexov alebo finančných meradiel, ktoré môžu byť vyrovnané fyzicky alebo v hotovosti“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

41. Podľa môjho názoru nie je nutné vykonať analýzu presnej kategórie, do ktorej spomedzi kategórií uvedených v bode 4 oddielu C prílohy I patria príslušné finančné dojednania. Všetky z nich totiž predstavujú derivátové kontrakty alebo nástroje, a ako Poľsko zdôraznilo vo svojich písomných pripomienkach, derivátovými nástrojmi sú tie, ktoré možno použiť na zabezpečenie alebo špekulatívne účely, a to z dôvodu, že *budúca cena, kurz alebo hodnota* podkladového aktíva je *stanovená vopred*.²⁴

42. Znamená to možnosť, aby sa skutočná cena, kurz alebo hodnota podkladového aktíva odchyľila od tých budúcich, ktoré sú zmluvne dohodnuté. Táto možnosť ďalej v derivátovom nástroji vytvára samostatnú ekonomickú hodnotu odlišnú od kontraktu, ktorý vyžaduje výlučne vykonanie transakcie týkajúcej sa podkladového aktíva, a to k budúcemu dátumu a pri hodnote platnej v deň uskutočnenia danej transakcie.²⁵

23 — Pozri bod 16 vyššie. Žalovaní vo veci samej ďalej tvrdia, že predmetná zmluva je zmiešanou zmluvou, ktorá zahŕňa jednak zmluvu o pôžičke, a jednak devízovú operáciu futures a prenos kurzového rizika, pričom naposledy uvedené zložky predstavujú finančné služby týkajúce sa finančných nástrojov.

24 — Ako podotýka Nemecko, v rámci práva Únie neexistuje jediná právne záväzná definícia derivátových nástrojov, ale mnoho nástrojov práva Únie odkazuje na tento pojem. Vo finančnej a ekonomickej literatúre sa však nachádza množstvo definícií. Napríklad podľa definícií, ktoré prijal Medzinárodný menový fond, „are two broad types of financial derivatives. In a forward contract, which is unconditional, two counterparties agree to exchange a specified quantity of an underlying item (real or financial) at an agreed-upon price (the strike price) on a specified date. In an option contract, the purchaser acquires from the seller a right to buy or sell, (depending on whether the option is a call or a put) a specified underlying item at a strike price on or before a specified date. Unlike debt instruments, financial derivatives do not accrue investment income; nor are principal amounts advanced that must be repaid“ <existujú dva rozsiahle typy finančných derivátov. Vo forwardovej zmluve, ktorá je bezpodmienečná, sa zmluvné strany dohodnú, že si k určitému dátumu a za zmluvne dohodnutú cenu (realizačná cena) vymenia presne stanovené množstvo podkladovej položky (skutočnej alebo finančnej). V opčnej zmluve kupujúci získa od predávajúceho právo na nákup alebo predaj [podľa toho, či ide o kúpnu (call) alebo predajnú (put) opciu] podkladovej položky za realizačnú cenu k stanovenému dátumu alebo pred týmto dátumom. Na rozdiel od dlhových nástrojov, finančné deriváty nezvyšujú investičné príjmy; neposkytuje sa ani istina, ktorá sa musí vrátiť>. Pozri bod FD3 in: *Financial Derivatives. A Supplement to the fifth edition (1993) of the Balance of Payments Manual*. International Monetary Fund, 2000). Dostupné na: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/fd/2000/finder.pdf>.

25 — Ak A poskytne B pôžičku vo výške 100 000 EUR (účtovná peňažná jednotka), splatnú v amerických dolároch (platobná peňažná jednotka) pri kurze platnom v deň platby, B musí splatiť 100 000 USD v prípade, že kurz k tomuto dátumu je 1 USD/EUR, ale 120 000 USD, ak je kurz 1,2 USD/EUR. Ak sa A a B v zmluve o pôžičke dohodli, že kurz platný pri splatení bude 1,2 USD/EUR nezávisle od skutočného kurzu platného k tomuto dňu, čo z právneho hľadiska predstavuje devízovú operáciu futures, tak potom má doložka, ktorá sa týka devízovej operácie futures, v deň splatenia hodnotu nula dolárov, ak je skutočný kurz 1,2 USD/EUR (pretože 100 000 EUR rovná sa 120 000 USD). Ak je však kurz platný k tomuto dátumu 1 USD/EUR, operácia futures, ktorá je súčasťou dohody, má samostatnú hodnotu 20 000 EUR/USD pretože veriteľ dostane okrem kapitálu 100 000 EUR (rovná sa 100 000 USD zaplateným dlžníkom) aj 20 000 USD (čo je rovnaká suma v eurách), ktorá predstavuje rozdiel medzi fixným kurzom a skutočným kurzom.

43. Podľa menových dojednaní zakotvených v zmluve o pôžičke vo veci samej sa plnenie peňažných záväzkov denominovaných vo švajčiarskych frankoch malo uskutočniť v maďarských forintoch pri kurze platnom v okamihu splatenia pôžičky alebo jej splátok. Takáto fixácia na aktuálny kurz švajčiarskych frankov zbavuje predmetnú zmluvu povahy futures. Je to preto, lebo údajná zložka zmluvy spočívajúca v budúcej kúpe nepredstavuje žiadnu inú právnu ani ekonomickú hodnotu vo vzťahu k zmluve o pôžičke ako takej.²⁶ Ako Nemecko správne uvádza, v podstate sa vyžaduje splatenie dlhu denominovaného v cudzej mene v národnej mene, ale pri kurze platnom v deň platby, a teda nejde o žiadny relevantný rozdiel oproti klasickej pôžičke v cudzej mene.

44. Vskutku sa zdá, že údajné futures je len komplikovaným spôsobom formulácie ustanovenia o cudzej mene, ktoré platí pre danú pôžičku, pričom kurzové riziko týkajúce sa znehodnotenia národnej meny prenáša z veriteľa na dlžníka.²⁷

45. Čo sa týka druhej otázky, pripomínam, že podľa článku 4 ods. 1 bodu 2 smernice 2004/39 znamenajú „investičné služby a činnosti“ všetky služby a činnosti uvedené v časti A prílohy I týkajúce sa akéhokoľvek nástroja uvedeného v oddiele C prílohy I. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody nejde o žiadny finančný nástroj v zmysle oddielu C prílohy I smernice 2004/39 a uplatniteľnosť oddielu A uvedenej prílohy je taktiež vylúčená. V dôsledku toho nie je možné danú smernicu uplatniť.

46. Ak sa teda má poskytnúť odpoveď na prvú a druhú otázku, mali by sa podľa môjho názoru zodpovedať v tom zmysle, že pôžička vyjadrená v cudzej mene, ktorá sa však vyplatí a vráti v národnej mene pri kurze platnom v deň platby, sama osebe nepredstavuje a ani neobsahuje finančný nástroj ani finančnú službu v zmysle smernice 2004/39, v dôsledku čoho nie je daná smernica uplatniteľná na predmetnú zmluvu.

C – Výklad článku 19 ods. 9 smernice 2004/39 (tretia otázka)

47. Tretia otázka sa týka existencie povinnosti finančnej inštitúcie vykonať skúmanie vhodnosti, ktorá sa požaduje v článku 19 ods. 4 a 5 smernice 2004/39. Podľa uvedenej otázky by bola táto povinnosť daná v prípade, že by sa finančný nástroj ponúkal ako súčasť iného finančného produktu (a to zmluvy o pôžičke). Ako som vysvetlil vyššie, táto charakteristika predmetnej zmluvy sa zdá byť podľa môjho názoru z právneho hľadiska nesprávna a smernica sa teda na situáciu, ktorá vznikla v konaní o veci samej, nevzťahuje.

48. Vnútroštátny súd sa okrem toho pýta na uplatniteľnosť článku 19 ods. 9 smernice 2004/39. Podľa článku 19 ods. 9 smernice 2004/39 platí, že ak investičné služby „už podliehajú iným ustanoveniam právnych predpisov Spoločenstva alebo spoločným európskym normám“ týkajúcim sa príslušných oblastí, potom sa povinnosti podľa článku 19 neuplatnia. Podľa tretej otázky sú riziká, ktoré klient znáša v súvislosti s pôžičkou a finančným nástrojom, vo svojej postate odlišné a posúdenie vhodnosti je teda nevyhnutné, pokiaľ operácia obsahovala derivátový nástroj. Táto otázka opäť nadväzuje na vyššie objasnený predpoklad, že ide o finančný nástroj, s čím nesúhlasím.

49. Z týchto dôvodov nie je nutné, aby Súdny dvor na túto prejudiciálnu otázku odpovedal. Napriek tomu však uvediem tieto doplňujúce poznámky.

50. Súdny dvor uviedol v rozsudku Genil 48 a Comercial Hostelera de Grandes Vinos (C-604/11, EU:C:2013:344, v bode 48), že „... článok 19 ods. 9 smernice 2004/39 sa má vykladať v tom zmysle, že, *po prvé*, investičná služba je ponúkaná ako súčasť finančného produktu iba v prípade, pokiaľ je jeho nedeliteľnou súčasťou v okamihu, keď sa uvedený finančný produkt ponúka klientovi, a *po druhé*, ustanovenia právnych predpisov Únie a spoločné európske normy, na ktoré sa toto ustanovenie

26 — Za predpokladu, že neexistujú žiadne obmedzenia týkajúce sa pohybu kapitálu alebo kontroly meny.

27 — Veriteľfa to však neochráni pred znehodnotením príslušnej cudzej meny voči národnej mene.

odvoláva, musia umožňovať posúdenie rizika klientov a/alebo obsahovať požiadavky na informácie zahrňajúce aj investičnú službu, ktorá je nedeliteľnou súčasťou predmetného finančného produktu, aby táto služba už nepodliehala povinnostiam uvedeným v článku 19“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

51. Obe podmienky sú v danej veci splnené. *Po prvé* údajné futures tvorilo neoddeliteľnú súčasť zmluvy o pôžičke v čase, keď sa klientovi ponúkla. Zdôrazňujem, že účelom pôžičky bolo financovanie kúpy automobilu, čo predstavuje okolnosť, ktorá ju kvalifikuje ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Nie je teda nutné rozoberať, či pôžičky poskytnuté na investície do finančných nástrojov by ako také alebo *ex analogia* patrili do pôsobnosti smernice 2004/39.

52. *Po druhé* smernica 2008/48 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere stanovuje požiadavky na poskytovanie informácií týkajúcich sa zmlúv o pôžičke, o aké ide vo veci samej.²⁸ Finančné inštitúcie sú preto povinné poskytnúť informácie o úveroch, z ktorých vyplývajú pre klientov záväzky alebo transakcie v cudzej mene, a zároveň sú povinné posúdiť ich úverovú bonitu.

53. Na základe týchto dôvodov je podľa článku 19 ods. 9 smernice 2004/39 tou správnu odpoveďou na tretiu otázku, že posúdenie vhodnosti v súlade s týmto článkom sa za okolností, akými sú tie vo veci samej, nevyžaduje.

D – Občianskoprávne sankcie za porušovanie smernice 2004/39 (štvrtá otázka)

54. Vnútroštátny súd sa vo svojej štvrtej otázke pýta, či by obídienie článku 19 ods. 4 a 5 smernice malo za následok neplatnosť zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi bankou a klientom.

55. Článok 51 ods. 1 smernice 2004/39 upravuje ukládanie administratívnych sankcií voči zodpovedným osobám, ak neboli dodržané ustanovenia na vykonávanie tejto smernice. Smernica 2004/39 však neukladá povinnosť stanoviť občianskoprávne sankcie.

56. V rozsudku Genil 48 a Comercial Hostelera de Grandes Vinos (C-604/11, EU:C:2013:344, v bode 57) však Súdny dvor poznamenal, že „... článok 51 smernice 2004/39... neuvádza, že členské štáty musia stanoviť zmluvné dôsledky v prípade uzatvorenia zmlúv, ktoré nie sú v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré vykonávajú článok 19 ods. 4 a 5 smernice 2004/39, ani to, aké tieto dôsledky môžu byť. Pri neexistencii právnej úpravy Únie v tejto oblasti pritom patrí do právomoci vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu stanoviť zmluvné dôsledky porušenia týchto povinností, pod podmienkou dodržania zásad ekvivalencie a efektivity“.

57. Odpoveď na štvrtú otázku by teda znela tak, že je na vnútroštátnom právnom poriadku, aby stanovil zmluvné následky v prípade, keď investičný podnik nesplní požiadavky týkajúce sa posúdenia stanovené v článku 19 ods. 4 a 5 smernice 2004/39, pod podmienkou dodržania zásad ekvivalencie a efektivity.

58. Napriek vyššie uvedeným doplnujúcim poznámkam by sa mal návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa môjho názoru vyhlásiť za neprípustný.

28 — Článok 4 smernice 2008/48 stanovuje rozsiahle povinnosti v oblasti reklamy. Články 5 a 6 stanovujú povinnosti týkajúce sa informácií, ktoré sa musia spotrebiteľovi poskytnúť pred uzavretím zmluvy o úvere. Medzi takéto informácie patria napríklad: podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby úveru [článok 5 ods. 1 písm. f)]; povinnosť uzavrieť zmluvu o doplnkovej službe na získanie úveru alebo na jeho získanie za ponúkaných podmienok [článok 5 ods. 1 písm. k)]. Na záver článok 8 vyžaduje, aby veritelia posúdili úverovú bonitu spotrebiteľov pred tým, než s nimi uzatvoria zmluvy.

VI – Návrh

59. Z uvedených dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor vyhlásil návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý predložil Ráckevei Járásbíróság vo veci C-312/14, za neprípustný.